

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 marca 1967 r.

w sprawie gospodarki finansowej Instytutów naukowo-badawczych.

Na podstawie art. 12 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1965 r. Nr 19, poz. 129) oraz art. 6 ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o rozliczeniach pieniężnych jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. Nr 44, poz. 215) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Instytuty naukowo-badawcze, tworzone na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1965 r. Nr 19, poz. 129), zwane dalej instytutami, prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych w rozporządzeniu w formie:

- 1) jednostki na rozrachunku gospodarczym albo
- 2) zakładu budżetowego, albo
- 3) jednostki budżetowej.

2. Właściwi ministrowie w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki oraz Ministrem Finansów ustalają, według której z form wymienionych w ust. 1 będą prowadzić gospodarkę określone instytuty.

3. Zmiana formy gospodarki finansowej instytutu może nastąpić jedynie z dniem 1 stycznia, a decyzja w tej sprawie (ust. 2) powinna być wydana do dnia 31 lipca roku poprzedniego.

§ 2. 1. Ze względu na zasady gospodarki finansowej działalność instytutów dzieli się na:

- 1) prace wykonywane na podstawie umów z jednostką nadrzędną i z innymi jednostkami organizacyjnymi lub na podstawie zlecenia jednostki nadrzędnej,
- 2) prace podejmowane przez instytut z jego własnej inicjatywy, zwane dalej pracami własnymi,

3) inne prace przewidziane w statucie lub wynikające z odrębnych przepisów.

2. W instytutach działających w formie jednostki na rozrachunku gospodarczym oraz w formie zakładu budżetowego, z wyjątkiem instytutów, o których mowa w § 20, w planie finansowym może być ponadto wyodrębniona działalność polegająca na wykonywaniu funkcji branżowego ośrodka informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej, ośrodka normalizacji lub innych stałych funkcji związanych z rozwojem techniki albo postępowaniem organizacyjno-ekonomicznym w określonej gałęzi gospodarki, zwana dalej działalnością ogólnotechniczną.

§ 3. 1. Do przychodów instytutu zalicza się:

- 1) zapłatę za prace wykonywane na podstawie umów albo zlecenia jednostki nadrzędnej,
- 2) przychody ze sprzedaży prac własnych,
- 3) inne przychody przewidziane odrębnymi przepisami,
- 4) dotacje budżetowe określone w dalszych przepisach rozporządzenia.

2. Instytuty działające w formie jednostki na rozrachunku gospodarczym oraz w formie zakładu budżetowego, z wyjątkiem instytutów, o których mowa w § 20, otrzymują ponadto oddzielnie od jednostki nadrzędnej środki na wyodrębnioną w planie finansowym działalność ogólnotechniczną i na finansowanie prac własnych.

3. Instytuty działające w formie jednostki na rozrachunku gospodarczym mogą otrzymywać od jednostki nadrzędnej środki na zasilenie funduszu rezerwowego.

§ 4. 1. Z tytułu prac wykonywanych na podstawie umów lub zlecenia jednostki nadrzędnej instytut rozlicza się:

- 1) w zakresie prac objętych obowiązującymi cennikami — według cen ustalonych w tych cennikach,
- 2) w zakresie pozostałych prac — na zasadach określonych w rozporządzeniu.

2. Za prace, o których mowa w ust. 1, lub za etapy prac przewidziane w umowie lub zleceniu jednostki nadrzędnej Instytut rozlicza się na podstawie faktur po wykonaniu całości pracy lub jej etapu.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy sprzedaży prac własnych.

§ 5. Instytut obowiązany jest sporządzać kalkulację wstępną i wynikową dla wszystkich prac nie objętych cennikami i wykonywanych na podstawie umów lub zlecenia jednostki nadrzędnej. Instytuty będące jednostkami budżetowymi oraz instytuty, o których mowa w § 20, obowiązane są ponadto sporządzać kalkulację dla innych prac, które określa jednostka nadrzędna.

§ 6. 1. Zasady finansowania inwestycji i kapitalnych remontów instytutów określają dalsze przepisy rozporządzenia.

2. Nie uważa się za inwestycje zakupów bądź projektowania i budowy aparatury lub innych nakładów, w tym również robót budowlano-montażowych, związanych bezpośrednio z wykonywaniem konkretnej pracy badawczej. Jeżeli praca stanowi wykonanie zamówienia, nakłady te dokonywane są za zgodą zamawiającego i na jego rachunek, w pozostałych wypadkach — za zgodą jednostki nadrzędnej instytutu. Nakłady te stanowią koszty specjalne pracy badawczej.

3. Jeżeli zaliczona do kosztów specjalnych aparatura i inne materialne składniki majątkowe (ust. 2), pozostałe po zakończeniu pracy badawczej, mogą być wykorzystane w instytucie lub innej jednostce, podlegają one wycenieniu z uwzględnieniem ich aktualnej wartości użytkowej oraz włączeniu do ewidencji majątku instytutu lub jednostki nabywającej dany składnik zgodnie z przepisami w sprawie zasad zaliczania środków pracy oraz innych przedmiotów i urządzeń długotrwałego użytkowania do środków trwałych.

Rozdział 2.

Instytuty działające w formie jednostki na rozrachunku gospodarczym.

§ 7. 1. Instytut posiada środki trwałe i obrotowe.

2. Instytut tworzy i ma w swej dyspozycji następujące fundusze:

- 1) fundusz statutowy,
- 2) fundusz rezerwowy,
- 3) fundusz inwestycyjno-remontowy.

§ 8. 1. Fundusz statutowy instytutu powinien równać się sumie:

- 1) wartości netto posiadanych środków trwałych,
- 2) normatywu środków obrotowych.

2. Normatyw środków obrotowych ustala jednostka nadrzędna w stosunku procentowym do planowanych rocznych kosztów działalności instytutu, biorąc pod uwagę faktyczny stan środków obrotowych oraz roczne koszty działalności instytutu. Łączny normatyw środków obrotowych wszystkich instytutów resortu, działających w formie jednostki na rozrachunku gospodarczym, powinien mieścić się w granicach 40—60% rocznych kosztów działalności ogółu tych instytutów.

3. Normatyw dla instytutu nowo utworzonego — w granicach określonych w ust. 2 — ustala właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów. Na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe instytut otrzymuje dotację z budżetu.

4. Instytut, prowadzący dotychczas gospodarkę finansową w formie zakładu budżetowego lub jednostki budżetowej, a mający działać w formie jednostki na rozrachunku gospodarczym, będzie wyposażony w środki obrotowe na zasadach

określonych przez Ministra Finansów w zarządzeniu, o którym mowa w § 25.

§ 9. 1. Fundusz rezerwowy tworzy się:

- 1) z zysku,
- 2) z nadwyżek środków obrotowych.

2. Jeżeli wymienione w ust. 1 środki nie pokrywają potrzeb rozwojowych instytutu, fundusz rezerwowy instytutu może być zasilony z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego, a jeżeli jednostka nadrzędna nie dysponuje środkami tego funduszu — dotacją z budżetu. Decyzję o zasileniu funduszu rezerwowego instytutu jednostka nadrzędna podejmuje po zbadaniu sytuacji finansowej instytutu.

3. Fundusz rezerwowy przeznacza się:

- 1) na uzupełnienie środków obrotowych, jeżeli są niższe od normatywu,
- 2) na dodatkowe finansowanie prac własnych,
- 3) na inwestycje nie objęte rocznymi planami finansowania inwestycji, jeżeli jednostkowy koszt tych inwestycji nie przekracza kwoty określonej w przepisach o finansowaniu drobnych inwestycji,
- 4) na pokrycie strat.

4. Fundusz rezerwowy gromadzi się na odrębnym rachunku bankowym; pozostałość funduszu przechodzi na rok następny.

5. Jednostka nadrzędna upoważniona jest do przejmowania części funduszu rezerwowego instytutu, jeżeli uzna, że fundusz ten nie może być w pełnej wysokości wykorzystany na cele określone w ust. 3; ta część funduszu rezerwowego podlega przekazaniu na fundusz postępu techniczno-ekonomicznego, a jeżeli jednostka nadrzędna nie dysponuje tym funduszem — do budżetu.

§ 10. 1. Fundusz inwestycyjno-remontowy tworzy się z dokonywanych przez instytut odpisów amortyzacyjnych od wartości środków trwałych oraz z innych środków określonych odrębnymi przepisami, a w szczególności ze sprzedaży i likwidacji środków trwałych.

2. Fundusz inwestycyjno-remontowy przeznacza się na finansowanie:

- 1) planowanych zakupów inwestycyjnych łącznie z kosztami montażu nabywanych urządzeń,
- 2) kapitalnych remontów.

3. Nadwyżka amortyzacji ponad planowe potrzeby sfinansowania zakupów inwestycyjnych i kapitalnych remontów podlega wpłacie do budżetu.

4. Instytut może zaciągać antycypacyjny kredyt bankowy na poczet przyszłych wpływów amortyzacji.

5. Fundusz inwestycyjno-remontowy może być zasilany dotacją z budżetu, jeżeli suma amortyzacji oraz innych środków własnych instytutu nie wystarcza na sfinansowanie planowanych zakupów inwestycyjnych oraz kapitalnych remontów.

6. Nie wykorzystane środki funduszu inwestycyjno-remontowego przechodzą na rok następny.

§ 11. 1. Źródłem pokrycia kosztów prac własnych są:

- 1) określone przez jednostkę nadrzędną w granicach do 10% planowanych kosztów działalności instytutu środki przekazywane przez tę jednostkę z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego lub — jeżeli jednostka nadrzędna nie dysponuje tym funduszem — z budżetu,
- 2) dodatkowo — fundusz rezerwowy instytutu.

2. Jednostka nadrzędna przekazuje środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w ciągu roku sprawozdawczego do rozliczenia. Instytut rozlicza się z tego tytułu w okresach półrocznych na podstawie zestawień obejmujących faktyczne koszty prac lub ich grup.

§ 12. 1. Jednostka nadrzędna przekazuje instytutowi na wyodrębnioną w planie finansowym działalność ogólną

techniczną środki z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego lub — jeżeli nie dysponuje tym funduszem — z budżetu.

2. Środki na działalność ogólnotechniczną są przekazywane w okresach półrocznych w granicach zatwierdzonego przez jednostkę nadrzędną rocznego planu kosztów tej działalności; podstawą przekazywania tych środków jest rozliczenie obejmujące faktyczne koszty działalności ogólnotechnicznej z podziałem na jej rodzaje.

§ 13. Instytuty mogą zaciągać w banku finansującym kredyt na działalność bieżącą na warunkach określonych przez bank.

§ 14. 1. Inwestycje instytutów, polegające na budownictwie łącznie z zakupami inwestycyjnymi objętymi dokumentacją, finansowane są z budżetu.

2. Nadwyżki środków budżetowych pozostające na rachunku inwestora podlegają zwrotowi do budżetu po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

§ 15. 1. W zakresie prac nie objętych cennikami (§ 4 ust. 1 pkt 2) instytut rozlicza się na podstawie cen planowych uzgodnionych z zamawiającymi, obejmujących koszt własny, wynikający z kalkulacji wstępnej, z doliczeniem:

- 1) do kosztów specjalnych — 5% zysku,
- 2) do pozostałych kosztów — 15% zysku.

2. Jeżeli kwota faktycznego zysku przekracza 20% kosztu według kalkulacji wstępnej, cenę planową obniża się o kwotę tego przekroczenia.

3. Do kosztów specjalnych zalicza się koszty, o których mowa w § 6 ust. 2, oraz wynikające z kooperacji koszty prac zleconych do wykonania innym jednostkom organizacyjnym (usługi obce) lub osobom fizycznym (wynagrodzenie tych osób).

4. Zyski lub straty rozlicza się z funduszem rezerwowym instytutu w okresach sprawozdawczych.

Rozdział 3.

Instytuty działające w formie zakładu budżetowego.

§ 16. 1. Instytuty prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych dla zakładów budżetowych w przepisach wydanych na podstawie prawa budżetowego ze zmianami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia.

2. Instytuty mogą być zakładami budżetowymi bez względu na to, jaka część planowanych wydatków znajduje pokrycie w planowanych wpływach instytutu.

§ 17. 1. Instytut uprawniony jest do pobierania zaliczek na prace wynikające z umów lub zlecenia jednostki nadrzędnej do wysokości 85% kosztu pracy według kalkulacji wstępnej.

2. Przy ustalaniu wysokości i terminów wpłaty zaliczek należy uwzględnić:

- 1) harmonogram robót i orientacyjną wysokość wydatków przewidzianych w związku z określoną pracą w poszczególnych okresach,
- 2) stan zaawansowania pracy oraz dotychczas poniesione koszty.

3. Zaliczki wypłacone w roku kalendarzowym nie mogą w zakresie poszczególnych prac przekraczać wysokości wydatków na te prace zaplanowanej na ten rok, a zaliczki na prace, które mają być kontynuowane lub rozpoczęte w następnym roku, mogą być pobierane w IV kwartale w wysokości nie przekraczającej wydatków na te prace zaplanowanych na I kwartał roku następnego.

§ 18. 1. W zakresie prac nie objętych cennikami (§ 4 ust. 1 pkt 2) za cenę orientacyjną, uzgodnioną z zamawiającym, przyjmuje się w umowach bądź zleceniu jednostki nadrzędnej koszt własny według kalkulacji wstępnej. Rozliczenie między instytutem a zamawiającym następuje według faktycznego kosztu pracy.

2. Jeżeli faktyczny koszt pracy jest wyższy od ceny uzgodnionej z zamawiającym więcej niż o 15%, przyjęcie

tego kosztu za podstawę rozliczenia zamawiający może uzależnić od zgody swej jednostki nadrzędnej.

3. W razie braku zgody, o której mowa w ust. 2, część kosztów nie pokrytą przez zamawiającego finansuje jednostka nadrzędna instytutu z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego, a jeżeli nie dysponuje tym funduszem — z budżetu.

§ 19. 1. Środki na prace własne są przekazywane według zasad określonych w § 11 ust. 1 pkt 1 i ust. 2.

2. Środki na wyodrębnioną w planie finansowym działalność ogólnotechniczną są przekazywane w ciągu roku sprawozdawczego do rozliczenia i podlegają rozliczeniu w okresach półrocznych na podstawie zestawień obejmujących faktyczne koszty tej działalności z podziałem na jej rodzaje. Jednostka nadrzędna przekazuje te środki ze źródeł wymienionych w § 12 ust. 1.

§ 20. 1. Instytuty działające w formie zakładu budżetowego, które na podstawie decyzji Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki, wydanej na wniosek właściwego ministra i w porozumieniu z Ministrem Finansów, mogą — poza pracami własnymi i działalnością ogólnotechniczną — wykonywać część prac bez obowiązku zawierania umów lub bez zlecenia jednostki nadrzędnej, uprawnione są do otrzymywania dotacji wyrównawczej z budżetu na pokrycie niedoboru finansowego w zakresie bieżącej działalności.

2. Dotacje wyrównawcze przekazuje jednostka nadrzędna w wysokości różnicy między sumą planowanych wydatków zmniejszonych o wydatki na inwestycje i kapitalne remonty a sumą planowanych wpływów (bez dotacji na inwestycje i kapitalne remonty) i pozostałości nie wykorzystanych środków z roku poprzedniego.

3. Instytut, o którym mowa w ust. 1, nie otrzymuje od jednostki nadrzędnej odrębnie środków na prace własne i na działalność ogólnotechniczną.

§ 21. Instytuty otrzymują odrębne dotacje budżetowe na pokrycie wydatków na inwestycje i kapitalne remonty; wydatki i dotacje te objęte są planem finansowym instytutu.

§ 22. 1. Plan finansowy instytutu ustala i zatwierdza dyrektor instytutu w granicach przekazanych instytutowi przez jednostkę nadrzędną wskaźników ustalonych na podstawie narodowego planu gospodarczego i budżetu Państwa. W instytutach, o których mowa w § 20, jednostka nadrzędna zatwierdza ponadto planowaną pozostałość na koniec roku nie wykorzystanych środków pieniężnych.

2. Dyrektor instytutu ma prawo dokonywać w planie zmian polegających na:

- 1) zwiększeniu wydatków, w razie gdy znajdują one pokrycie w ponadplanowych wpływach,
- 2) przeniesieniach pomiędzy poszczególnymi paragrafami.

3. Zmiany, o których mowa w ust. 2, można wprowadzać pod warunkiem, że:

- 1) nie spowodują one:
  - a) zmniejszenia planowanej pozostałości na koniec roku nie wykorzystanych środków pieniężnych w instytutach, o których mowa w § 20,
  - b) przekroczenia wskaźników przekazanych instytutowi przez jednostkę nadrzędną (ust. 1) — chyba że przepisy szczególne zezwalają na takie przekroczenie,
- 2) nie wykorzystane środki na inwestycje i kapitalne remonty nie będą przeznaczone na inne cele.

4. Nie wykorzystane na koniec roku środki pieniężne instytutu przechodzą na rok następny.

Rozdział 4.

Instytuty działające w formie jednostki budżetowej.

§ 23. 1. Instytuty będące jednostkami budżetowymi prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie prawa budżetowego

z uwzględnieniem przepisów ogólnych niniejszego rozporządzenia.

2. W zakresie prac nie objętych cennikami (§ 4 ust. 1 pkt 2), wykonywanych na podstawie umów, instytut rozlicza się z zamawiającymi na zasadach określonych w § 18.

Rozdział 5.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 24. Decyzja w sprawie zmiany formy gospodarki finansowej instytutu (§ 1 ust. 3) na rok 1967 może być wydana do dnia 30 czerwca 1967 r.

§ 25. 1. Minister Finansów określi szczegółowe zasady:

- 1) gospodarki finansowej instytutów, a w szczególności opracowywania planów finansowych instytutów, prowadzenia księgowości oraz sporządzania kalkulacji kosztów prac,
- 2) rozliczeń za prace nie zakończone w dniu wejścia w życie rozporządzenia,
- 3) wyposażenia w środki obrotowe instytutu, prowadzącego dotąd gospodarkę finansową w formie zakładu budżetowego lub jednostki budżetowej, a mającego działać w formie jednostki na rozrachunku gospodarczym.

2. Minister Finansów w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego określi zasady sprawozdawczości finansowej instytutów działających w formie jednostki na rozrachunku gospodarczym.

§ 26. Przepisy rozporządzenia dotyczące ministrów odnoszą się do kierowników urzędów centralnych oraz do prezydentów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw), których nadzorowi zostały poddane instytuty.

§ 27. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 października 1963 r. w sprawie gospodarki finansowej instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. z 1963 r. Nr 49, poz. 275 i z 1965 r. Nr 30, poz. 197).

§ 28. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Finansów, Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki oraz innym zainteresowanym ministrom.

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*